

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**

Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

---

## Verslag over de doorlichting van GO! technisch atheneum Brugge te SINT-MICHIELS

---

Hoofdstructuur deeltijds beroepssecundair onderwijs

Instellingsnummer 42201

Instelling GO! technisch atheneum Brugge

Directeur Brecht VANWYNSBERGHE

Adres Rijselstraat 7 - 8200 SINT-MICHIELS

Telefoon 050-38.82.88

Fax 050-38.17.06

E-mail campusdirecteur@ktabrugge.be

Website <http://www.ktabrugge.be>

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Brugge - Oostkust

Adres Rijselstraat 3\_B - 8200 SINT-MICHIELS

Scholengemeenschap SG Brugge-Oostkust

Adres Rijselstraat 3 - 8200 SINT-ANDRIES

CLB GO! CLB De Klaver

Adres Klaverstraat 49 - 8000 BRUGGE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 11-01-2016, 12-01-2016, 14-01-2016 en 15-01-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 15-01-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 19-02-2016

**Samenstelling inspectieteam**

Inspecteur-verslaggever Gabriël POPPE

Teamleden Marc D'HOOP, Vera TIMMERS, Alex MAES, Elly DE KEYSER

## INHOUDSTAFEL

|                                                                                                                                                               |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| INLEIDING.....                                                                                                                                                | 3  |
| 1 SAMENVATTING .....                                                                                                                                          | 5  |
| 2 DOORLICHTINGSFOCUS .....                                                                                                                                    | 7  |
| 2.1 Leerpresetaties in de doorlichtingsfocus .....                                                                                                            | 7  |
| 2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus .....                                                                                      | 7  |
| 3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING? .....                                                                                                   | 8  |
| 3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden? .....                                                                                                   | 8  |
| 3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen? .....                                                                                               | 8  |
| 3.1.1.1 Project algemene vakken (PAV) niveau tweede graad, derde graad en derde leerjaar van de derde graad (leerplannen 2012/059, 2014/034 en 2014/045)..... | 8  |
| 3.1.1.2 Administratief medewerker (modulair) .....                                                                                                            | 12 |
| 3.1.1.3 Bromfietsmechanici (modulair) .....                                                                                                                   | 14 |
| 3.1.1.4 Keukenmedewerker (modulair) .....                                                                                                                     | 15 |
| 3.1.1.5 Pijplasser (modulair) .....                                                                                                                           | 17 |
| 3.1.1.6 Sportbegeleider (lineair) .....                                                                                                                       | 18 |
| 3.1.1.7 Tegelzetter en Voeger (modulair) .....                                                                                                                | 20 |
| 3.1.1.8 Winkelbediende (modulair) .....                                                                                                                       | 21 |
| 3.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET) .....                                                                                                            | 24 |
| 3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'? .....                                                          | 26 |
| 3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden? .....                                                                                         | 29 |
| 4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT? .....                                                                                                               | 30 |
| 4.1 Loopbaanbegeleiding .....                                                                                                                                 | 30 |
| 4.2 Evaluatiepraktijk .....                                                                                                                                   | 32 |
| 5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM .....                                                                                                                       | 36 |
| 6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM .....                                                                                                                   | 38 |
| 6.1 Wat doet het centrum goed? .....                                                                                                                          | 38 |
| 6.2 Wat kan het centrum verbeteren? .....                                                                                                                     | 38 |
| 6.3 Wat moet het centrum verbeteren? .....                                                                                                                    | 39 |
| 7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN .....                                                                                                           | 40 |

## INLEIDING

### De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of het centrum

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door het centrum,
3. het algemeen beleid van het centrum.

### Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam het gehele centrum aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

### Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in het centrum een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen  
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leerprestaties.  
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
    - ♦ het onderwijsaanbod
    - ♦ de uitrusting
    - ♦ de evaluatiepraktijk
    - ♦ de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
2. Om de kwaliteitsbewaking door het centrum na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of het centrum voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt het centrum voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt het centrum om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt het centrum de doelen en gaat het centrum dit na?
  - ontwikkeling: heeft het centrum aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van het centrum aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

### **Het advies**

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

### **Tot slot**

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van het centrum de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

# 1 **SAMENVATTING**

Het Centrum voor Leren en Werken (CLW) is administratief verbonden met het vijf km verder gelegen GO! Technisch Atheneum Brugge. Het centrum heeft een eigen vestigingsplaats in Oostkamp en is moeilijk te bereiken met het openbaar vervoer. Recent zijn er wissels in het directieteam van het Atheneum en het CLW. Vanuit de nieuwe beleidsprioriteiten zijn er verscheidene initiatieven om de samenwerking, de kwaliteitszorg, de innovatie en de participatie te versterken. De centrumbevolking kent de laatste vijf schooljaren eerst een stijging van 127 tot 162 leerlingen en daarna een daling tot 131 leerlingen op het moment van de doorlichting. Het aantal minderjarigen is iets groter dan het aantal meerderjarigen. Het centrum biedt opleidingen aan binnen de sectoren bouw, handel, horeca, metaal, sport, schoonheidszorgen en transport. Drie vierde van de centrumbevolking zit in een opleiding van de zachte sector. De sterkst bevolkte opleidingen zijn Winkelbediende (28 %), Kapper (20 %) en de horeca-opleidingen (20 %).

Het erkenningsonderzoek van de vakken en de opleidingen in de focus leverde de volgende resultaten op. Voor de algemene vorming voldoet de leerplanrealisatie voor project algemene vakken (PAV), zij het nipt voor het derde leerjaar van de derde graad. De leerplandoelstellingen worden recentelijk en na ondersteuning van de pedagogische begeleiding, voldoende aangeboden en het nagestreefde beheersingsniveau voldoet aan de verwachtingen van het leerplan. De evaluatiepraktijk is bijgestuurd en voldoet. Wat de beroepsgerichte vorming (bgv) betreft, voldoet de realisatie voor geen enkele opleiding aan de voorgeschreven eisen en verwachtingen of kan de realisatie van de voorgeschreven competenties onvoldoende aangetoond worden. De evaluatie is niet valide. De competenties worden onvoldoende omgezet in zinvolle en doeltreffende opleidingstrajecten en werkopdrachten. Voor de opleidingen Administratief medewerker, Bromfietsmecanici, Keukenmedewerker, Pijplasser en Sportbegeleider voldoet ook de infrastructuur en de uitrusting niet aan de minimale eisen en of de veiligheid. Mede door het gebrek aan continuïteit in de centrumleiding gedurende de laatste schooljaren ging er onvoldoende energie naar de organisatie, de aansturing en de opvolging van de onderwijskundige processen binnen de bgv.

Het CLW streeft de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) niet in voldoende mate na bij haar jongeren. Voor de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne is het advies gunstig beperkt in de tijd omwille van de organisatie van het welzijnsbeleid en de inbreuken met betrekking tot woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Voor het kwaliteitsonderzoek lag de focus op de procesvariabelen loopbaanbegeleiding en evaluatiepraktijk. Het CLW heeft een doelgerichte visie en besteedt veel aandacht aan de verschillende aspecten van de loopbaanbegeleiding. De fasen van inschrijving, onthaal en screening worden voldoende aangewend om zo snel mogelijk een doelgericht leertraject op maat uit te zetten. Het begeleidingsteam zorgt voor een nauwe opvolging van het voltijds engagement van de jongeren. Bij te laat komen en afwezigheid wordt kort op de bal gespeeld. Het centrum staat open voor kwaliteitsverbetering en onderneemt verschillende acties om de loopbaanbegeleiding te optimaliseren.

Er wordt zowel voor PAV als voor bgv permanent geëvalueerd. Voor PAV besteedt het centrum recentelijk na bijsturing op advies van de pedagogische begeleiding voldoende aandacht aan het afstemmen van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelen. Voor bgv ontbreken een doelgerichte strategie en duidelijke richtlijnen die de leraren aansturen om de evaluatiepraktijk uit te voeren zoals die bedoeld is. Hierdoor sluit de evaluatiepraktijk nog onvoldoende aan bij de competenties, de opleidingsdoelstellingen en bij de principes van maatwerk en individuele trajecten. Voor de evaluatie van het werkplekleren of van het voltijds engagement gebruikt het centrum trajectplannen, maar de individuele leervorderingen en/of attitudes worden onvoldoende geregistreerd. Er wordt een digitaal evaluatie- en rapporteringssysteem

gebruikt om de evaluatiepraktijk beter af te stemmen op de leerplandoelstellingen, de competenties en het systeem van leren en werken.

De rapportering geeft voor PAV een duidelijk beeld over de al dan niet verworven doelstellingen, voor bgv is de rapportering onvoldoende transparant en in onvoldoende mate afgestemd op de verworven competenties.

Wat zijn inspanningsverplichting ten aanzien van het voltijds engagement en de reguliere tewerkstelling betreft, verwezenlijkt het CLW in vergelijking met de Vlaamse referentiegegevens een beter dan gemiddeld rendement, met nog grote verschillen (qua tewerkstelling) tussen de verschillende opleidingen.

In het kader van interne kwaliteitszorg werd er (in juli 2015) in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst een sterkte-zwakteanalyse gemaakt (CIPO-foto). Op basis hiervan wil het centrum de nodige bijstellingen doen, maar er worden momenteel nog geen operationele doelstellingen geformuleerd en nagestreefd. In samenwerking met de voltijdse school is er wel een beleidsvisie met 25 ambitieuze strategische doelstellingen voor een kwaliteitsvoller CLW. Het omzetten van deze doelstellingen in concrete acties vormt een uitdaging voor de volgende vijf schooljaren. De onderwijsinspectie besluit haar onderzoek met een gunstig advies voor PAV en een beperkt gunstig advies voor bgv in alle beroepsgerichte opleidingen, de vakoverschrijdende eindtermen en de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

## 2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leerprestaties en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

### 2.1 Leerprestaties in de doorlichtingsfocus

|                                                 |
|-------------------------------------------------|
| Project algemene vakken 2de graad               |
| Project algemene vakken 3de graad               |
| Project algemene vakken 3de graad, 3de leerjaar |
| VOET                                            |
| Administratief medewerker                       |
| Bromfietsmecanici                               |
| Keukenmedewerker                                |
| Pijplasser                                      |
| Sportbegeleider                                 |
| Tegelzetter                                     |
| Voeger                                          |
| Winkelbediende                                  |

### 2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

#### Onderwijs - Begeleiding

Loopbaanbegeleiding

#### Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

### 3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

#### 3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?

##### 3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leerprestaties het volgende op.

##### 3.1.1.1 Project algemene vakken (PAV) niveau tweede graad, derde graad en derde leerjaar van de derde graad (leerplannen 2012/059, 2014/034 en 2014/045)

##### Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen komen op het vereiste beheersingsniveau aan bod in de uitwerking van de thema's. De afstemming van de leerlingenevaluatie op de leerplandoelstellingen is recentelijk bijgestuurd en voldoet. De uitrusting en leermiddelen beantwoorden aan de leerplanvereisten.

|                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwijsorganisatie</b><br><i>Samenstelling klasgroepen</i><br><i>Organisatie curriculum</i>                  | Het centrum stelt lesgroepen samen per graadniveau. De vooropleiding van de leerlingen en organisatorische factoren zoals de planning van de beroepsgerichte vorming bepalen de groepsindeling. De samenstelling van leerlingen uit verschillende opleidingen in een lesgroep maakt het moeilijk onderdelen van PAV af te stemmen op de beroepsgerichte vorming. De vakgroep is nog op zoek naar doelgerichte toepassingen op dit vlak. In enkele lesgroepen van de derde graad en het derde leerjaar van de derde graad (diplomajaar) is het aantal leerlingen groot. Dit is niet bevorderlijk voor differentiatie afgestemd op de individuele leertrajecten. Voor leerlingen met grote taalachterstand biedt het centrum enkele extra-uren Nederlands aan.                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Onderwijsaanbod</b><br><i>Volledigheid</i><br><i>Evenwicht</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Samenhang</i> | In de lesgroepen van de tweede en de derde graad zijn er voldoende thema's waarin de meeste leerplandoelstellingen van 'Tijd- en ruimtewustzijn', 'Functionele wetenschappelijke vaardigheid' en 'Maatschappelijk en ethisch bewustzijn, weerbaarheid en verantwoordelijkheid' uitgewerkt zijn. Er zijn inhoudelijke afspraken om overlappingen of hiaten zoveel mogelijk te vermijden. De recentelijk ontwikkelde leerlijn is daartoe een leidraad. Zo komen enkele relevante thema's in elke graad voor, maar met differentiatie van benadering en informatiebronnen volgens het graadniveau. Op enkele uitzonderingen na, zijn de leerinhouden voldoende op functionele contexten en op de leefwereld van de doelgroep afgestemd. Aansluitend bij enkele thema's organiseren de leraren ervaringsgerichte (extramurale) activiteiten. Met het oog op organisatiebekwaamheid en ruimtewustzijn (mobiliteit) worden de leerlingen dikwijls bij onderdelen van de organisatie betrokken. |

Vorig schooljaar was de afstemming van het onderwijs- en leerproces op de leerplandoelstellingen in het diplomajaar niet volledig. De doelstellingen ‘Problemen oplossen’ en ‘Werken in teamverband’ kwamen slechts in enkele opdrachten en niet op het vereiste beheersingsniveau aan bod. Dit schooljaar is onder impuls van de pedagogische begeleiding en de coördinator de aanpak bijgestuurd. In de meeste thema’s werken de leerlingen projectmatig. Ze passen tekst-, ICT- en kwantitatieve geletterdheid toe in verschillende opdrachten, waaraan ze planmatig zelfstandig of in team werken. Deze bijsturing is niet afgerond, maar vertoont toch al een doelgerichte aanpak.

Activerende werkvormen met toepassing van informatieverwerking en -verwerking komen in elke graad heel frequent voor. De verschillende taalvaardigheden zijn doorgaans voldoende proportioneel en functioneel in de verwerkingsopdrachten geïntegreerd. Enkele keren zijn ook verschillende rekenvaardigheden geïntegreerd, maar daarnaast komen deze nog te vaak in minder of onvoldoende functionele contexten voor.

De leerlingen leren voldoende doelgericht ICT gebruiken en naslagwerken en gevarieerd informatiemateriaal raadplegen. Ze passen daarbij geregeld stappenplannen en leerstrategieën toe die hun organisatiebekwaamheid bevorderen: het OVUR-principe (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en reflecteren) en het gebruik van instructiekaarten. Minder doeltreffend is dat organisatiebekwaamheid enkele keren (te) letterlijk toegepast wordt in de vorm van het leren organiseren van ‘feesten’ of uitstappen.

De differentiatie van het beheersingsniveau in de opeenvolgende graden stond vorig schooljaar niet op punt. De verwerkingsopdrachten bevatten daartoe onvoldoende duidelijke criteria afgestemd op het respectieve beheersingsniveau. Er is wel differentiatie merkbaar in het aanbod van de informatiebronnen en in de moeilijkheidsgraad van de vraagstelling bij informatieverwerking. De thema’s rond maatschappelijke weerbaarheid en wetenschappelijke vaardigheid zijn eveneens voldoende op de respectieve graden afgestemd. Onder impuls van de pedagogische begeleiding wordt dit schooljaar frequenter gebruikgemaakt van verwerkingscriteria op basis van de recentelijk ontwikkelde leerlijn. Vooral in het diplomajaar blijft het bewaken van het beheersingsniveau een werkpunt.

**Uitrusting**  
*ICT*  
*Inzet uitrusting*  
*Leermiddelen*

De materiële uitrusting voor PAV voldoet. In elk PAV-lokaal zijn multimedia en dataprojectie aanwezig, waarmee het onderwijs- en leerproces visueel ondersteund worden. Er zijn voldoende computers voor de leerlingen. Naslagwerken, ondersteunende leermiddelen en informatiebronnen zijn voldoende beschikbaar. De leerlingen maken frequent gebruik van de aanwezige leermiddelen.

## **Evaluatiepraktijk**

*Evenwicht*  
*Volledigheid*  
*Beheersingsniveau*  
*Transparantie*

Het centrum hanteert een systeem van proces- of permanente evaluatie. Voor PAV bestaat deze uit geregelde toetsen en frequente verwerkingsopdrachten geïntegreerd of aansluitend bij de thema's. De evaluatie sluit inhoudelijk bij het onderwijs- en leerproces aan. De meeste evaluatie is vaardigheds- en toepassingsgericht. De opdrachten en vraagstelling zijn voldoende gekaderd in functionele contexten, met uitzondering van de rekenvaardigheden, die nog vaak buiten de context van de thema's geëvalueerd worden.

Tot vorig schooljaar was de afstemming van de evaluatieopdrachten op de leerplandoelstellingen het meest uitgesproken in de derde graad. In de tweede graad was deze minder duidelijk en in het diplomajaar voldeed die niet. Aan de evaluatie waren onvoldoende valide en objectieve beoordelingscriteria verbonden. Daardoor was de bepaling van het bereik van de leerplandoelstellingen in de individuele leertrajecten en de rapporten onvoldoende objectief en transparant. Onder impuls van de pedagogische begeleiding en de coördinator is de vakgroep op het einde van vorig schooljaar gestart met een bijsturingsproces. Dit schooljaar zijn de meeste evaluatieopdrachten expliciet aan de betrokken leerplandoelstellingen en aan beoordelingscriteria gekoppeld. Deze werkwijze maakt de evaluatie objectiever en transparanter. Bij verschillende evaluatieopdrachten is er ook toepassing van zelf- of peerevaluatie.

Naast de evaluatie van de vaardigheden is er ook een attitudebeoordeling. Daarin worden vakattitudes en algemene attitudes beoordeeld. Het gewicht dat daaraan wordt toegekend in de eindbeoordeling varieert leraarafhankelijk.

Vorig schooljaar haalden elf leerlingen een getuigschrift tweede graad, vijftien leerlingen een studiegetuigschrift tweede leerjaar van de derde graad en dertien leerlingen een diploma secundair onderwijs. Gezien het aantal leerlingen in de tweede graad het grootst is, zijn de slaagcijfers er relatief laag.

## **Leerbegeleiding**

*Preventief*  
*Curatief*

Het klasmanagement is gericht op een ordelijk onderwijs- en leerproces en een motiverende omgang met de leerlingen. Het is ondersteunend voor een positieve leerhouding. Het frequent gebruik van activerende werkvormen laat toe de leerlingen individueel te volgen. De leraren stellen zich beschikbaar op om vastgestelde leerproblemen in de mate van het mogelijke te verhelpen.

Met het oog op leren leren en organisatiebekwaamheid leren de leerlingen voldoende gebruikmaken van stappenplannen en leerstrategieën. Vorig schooljaar was het bij opdrachten en evaluatiebeurten niet in alle lesgroepen voor de leerlingen voldoende duidelijk wat van hen verwacht werd en wat de beoordelingscriteria waren. Vanaf dit schooljaar verloopt dit doelgerichter via vermelding van de betrokken leerplandoelstellingen en beoordelingscriteria. De toepassing van zelf- en peerevaluatie in sommige opdrachten brengt de leerlingen tot reflectie over hun leerprestaties en -proces.

De instaptoets voor PAV is op de leerplandoelstellingen afgestemd en geeft een beeld van de beheersing van de verschillende vaardigheden. Het resultaat heeft weinig of geen invloed op de inschaling. Het wordt wel gebruikt als detector van leerachterstand in een of ander onderdeel. Op basis daarvan wordt in enkele gevallen remediëring aangeboden. In de tweede graad is deze structureel in het lesaanbod geïntegreerd. Vanaf de derde graad verloopt deze minder uitgesproken. De remediëring is overwegend gericht op taal- en rekenvaardigheden. Het rendement ervan is nog niet in kaart gebracht.

#### **Deskundigheidsbevordering**

*Overleg  
Vorming*

De samenwerking in de vakgroep kende tot voor kort weinig diepgang. De vakvergaderingen bleven beperkt tot enkele inhoudelijke, praktische en organisatorische afspraken. In de aanpak van het onderwijsproces en de evaluatiepraktijk waren leraarafhankelijk verschillende benaderingen merkbaar. Onder impuls van de pedagogische begeleiding en de coördinator evolueert de samenhang recentelijk positief. Dit komt tot uiting in de opmaak van de leerlijnen, de afspraken over leerinhouden, de behandeling van actualiteit, de aanpak van de evaluatiepraktijk en de organisatie van ervaringsgerichte activiteiten.

De vakgroep heeft tot nu toe weinig oog gehad voor reflectie en zelfevaluatie over het eigen pedagogisch-didactisch handelen. De meeste leraren volgen wel geregeld nascholing, maar dit gebeurt onvoldoende op basis van behoefteanalyse. Tot vorig schooljaar was de professionalisering onvoldoende afgestemd op de reële noden, namelijk de kwaliteit van de permanente evaluatie en de projectmatige aanpak in het diplomajaar.

### 3.1.1.2 Administratief medewerker (modulair)

#### Voldoet niet

Het centrum kan de realisatie van de competenties van de opleiding Administratief medewerker onvoldoende aantonen. Toch reikte het vorig schooljaar certificaten uit, maar beschikt het niet over het cursusmateriaal en de bijhorende evaluaties om het bereiken van de competenties te staven. Het onderzoek gebeurde op basis van het cursusmateriaal van dit schooljaar (slechts twee modules). De aangeboden leerinhouden en de evaluatie zijn onvoldoende afgestemd op de competenties. De uitrusting voldoet niet.

#### Onderwijsaanbod

*Volledigheid*

*Evenwicht*

*Beheersingsniveau*

*Samenhang*

De opleiding Administratief medewerker bestaat uit vijf los van elkaar staande modules (telefonie, onthaal, postverwerking, administratief werk en ondersteunende taken). Het centrum heeft geen leerlingendocumenten bewaard waardoor ze het realiseren van de competenties niet kan aantonen. Dit schooljaar werden twee modules aangeboden (telefonie en ondersteunende taken) waarop het onderzoek is gebaseerd.

De leraren hebben een theoretische cursus met invulopdrachten en eenvoudige zoekopdrachten uitgewerkt. De jongeren verwerken in de voormiddag deze cursus, met indien nodig, toelichting van de leraren. In de namiddag staan de 'praktijkopdrachten' gepland. Deze opdrachten zijn echter vaag omschreven en leggen zelden linken met de opleidingsdoelstellingen. Daarnaast zijn de opdrachten onvoldoende vaardigheidsgericht om de handelingsgerichte competenties aan te leren en toe te passen zoals bijvoorbeeld een klasement op korte en lange termijn bijhouden, interne accommodaties regelen, zalen klaarzetten, agenda bijhouden, telefoon doorverbinden en eerstelijnsfunctie voor klachten en vragen vervullen.

Een aantal praktijkopdrachten zijn gelinkt aan de stockverkoop in de opleiding Winkelbediende. De taken en vaardigheden zijn echter onvoldoende expliciet omschreven en onvoldoende afgestemd op de module- en opleidingscompetenties voor de opleiding Administratief medewerker. Ook zouden de jongeren soms secretariaats taken van het centrum uitvoeren, maar er zijn geen sporen over de inhoud en de resultaten van de uitgevoerde vaardigheden.

Er is een modulegerichte vertaling van de algemene basiscompetenties in leerlijnen, maar een concrete uitwerking in de leerinhouden ontbreekt.

Elke nieuwe jongere start de opleiding met een screeningsopdracht die gebaseerd is op een aantal competenties van de opleiding. Het resultaat, een schriftelijke beantwoording van de vragen, biedt onvoldoende informatie over het bereik en het beheersingsniveau van de competenties. Daardoor is een realistische inschaling in de verschillende modules van de opleiding onmogelijk. De implementatie van het decreet leren en werken werd niet begeleid en ondersteund door de pedagogische begeleiding.

Het centrum stemt de component leren en werkplekleren onvoldoende op elkaar af. Zo volgt bijvoorbeeld een jongere met een tewerkstelling als Administratief medewerker in het centrum de opleiding Winkelbediende. Daarnaast blijkt dat het centrum deelcertificaten en certificaten uitreikt zonder

dat het traject geïntegreerd (leren en werkplekleren) wordt doorlopen (bv. voltijds engagement in een voortraject).

Nochtans is dit een belangrijke voorwaarde voor de realisatie van de beroepsgerichte vorming.

Alle leerlingen werken ondanks eerder verworven competenties (tewerkstelling of vooropleiding) de geplande leerinhouden af. De opleidingsplannen bieden mogelijkheden om de afspraken tussen het centrum en de onderneming over de aan te leren competenties uit te klaren, maar worden nog niet aangewend om in een maximale integratie te voorzien. Aangezien alle leerlingen hetzelfde traject volgen, beperkt het 'maatwerk' zich tot differentiatie in werktempo of een verschil in tijdsduur ten gevolge van aan- of afwezigheden tijdens de lessen.

|                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Uitrusting</b><br><i>ICT</i><br><i>Inzet uitrusting</i><br><i>Leermiddelen</i>                                       | <p>De uitrusting van het vaklokaal voldoet niet. In het vaklokaal vinden ook de lessen voor de opleiding Winkelbediende plaats. Er zijn enkele computers en randapparaten aanwezig zoals bijvoorbeeld een nietmachine en een perforator. De infrastructuur en de uitrusting van een realistische administratieve werkplek ontbreken om bijvoorbeeld een klasement bij te houden, ondersteunende taken bij meetings klantvriendelijk uit te voeren, ondersteunende kantoortaken volgens bedrijfseigen procedures uit te voeren en klantvriendelijk en volgens bedrijfseigen procedures te telefoneren.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Onderwijsorganisatie</b><br><i>Samenstelling klasgroepen</i><br><i>Organisatie curriculum</i>                        | <p>De opleiding Administratief medewerker bestaat uit vijf los van elkaar staande modules. Het centrum reikt momenteel twee modules aan en dit in één klasgroep samen met de jongeren in de verschillende modules uit de opleiding Winkelbediende. Daarnaast zijn de drie ingeschreven jongeren verspreid over twee klasgroepen. Uit het onderzoek blijkt dat het aanbod weinig doordacht gebeurt. Daardoor blijft de maat- en vaardigheidsgerichte competentieontwikkeling te beperkt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwicht</i><br><i>Volledigheid</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Transparantie</i> | <p>De praktijkopdrachten bevatten steeds dezelfde beoordelingsitems (algemene en vage omschrijvingen) die nooit verwijzen naar de te bereiken competenties. De meeste praktijkopdrachten vloeien voort uit de stockverkoop in de opleiding Winkelbediende. Daardoor is de evaluatie niet valide. De vaardigheidsgerichte formulering van de competenties wendt het centrum nog niet aan als uitgangspunt voor de evaluatie of de evaluatievorm (gericht op de doewoorden), waardoor het te verwachten beheersingsniveau zelden wordt bereikt. Nochtans biedt het individueel leertraject een overzichtelijke registratie van de beoordeelde competenties per lesdag. Door het ontbreken van objectieve beoordelingscriteria is de evaluatie onvoldoende transparant. De beoordeling is vaak ook gebaseerd op enkele schaarse evaluatiemomenten (één of twee). De registratie biedt geen enkele informatie over het al dan niet bereiken van de competenties, de vorderingen in het leerproces en het bereikte beheersingsniveau.</p> <p>Er zijn geen sporen van zelfevaluatie. Nochtans is de 'eigen werkzaamheden evalueren' een te verwerven competentie in elke module.</p> |

**Leerbegeleiding** De leraren trachten een positief leer- en leefklimaat te creëren.  
*Preventief* Het leerproces wordt hoofdzakelijk ondersteund door een cursus die de  
*Curatief* jongeren (begeleid zelfstandig) doorlopen. De leerinhouden kunnen meestal  
 gelinkt worden aan de opleidingscompetenties, maar krijgen een te sterke  
 theoretische invulling. Het cursusmateriaal biedt onvoldoende ondersteuning  
 om de competenties te verwerven. Het gebruik van stappenplannen en/of  
 werkmethodes krijgt onvoldoende aandacht. De groei naar complexiteit en  
 zelfstandigheid is niet op te sporen.

De leraren, en indien nodig de trajectbegeleider, bezoeken minstens één keer  
 per trimester de tewerkstellingsplaatsen van de jongeren. Het individueel  
 opleidingstraject bevat alle modulespecifieke competenties van alle modules  
 uit de opleiding, maar dit werd tijdens de doorlichting bijgestuurd. De leraren  
 verzamelen de besproken resultaten in het ILT. Door het ontbreken van  
 transparante beoordelingscriteria voor de competenties blijven de resultaten  
 van de bespreking vaak beperkt tot de omschrijving van de werkhoudingen.  
 Competentiegericht werkpunten worden niet geformuleerd.

**Deskundigheidsbevordering** Het centrum organiseert geen gestructureerde vakgroepvergaderingen voor de  
*Vorming* beroepsgerichte vorming. De vakleraren werken wel goed samen en besteden  
*Overleg* veel tijd aan de gezamenlijke ontwikkeling van het cursusmateriaal.  
 De leraren volgden de laatste jaren geen vakgebonden nascholing.

**Bereikte resultaten met** Op het ogenblik van de doorlichting volgden drie jongeren de opleiding. Eén  
**inspanningsverplichting** jongere is alternerend tewerkgesteld, één doet vrijwilligerswerk en één jongere  
 is niet onmiddellijk beschikbaar. De tewerkstellingsgraad benadert de Vlaamse  
 referentiegegevens (34,2 %).

### 3.1.1.3 Bromfietsmechanici (modulair)

#### Voldoet niet

De opleidingscompetenties worden in onvoldoende mate gerealiseerd, de uitrusting is ontoereikend en de  
 evaluatie is niet valide.

**Onderwijsaanbod** De algemene opleidingscompetenties met betrekking tot veiligheid, hygiëne,  
*Volledigheid* milieubewustzijn, beheersen van de vereiste beroepshoudingen, functionele  
*Evenwicht* vaardigheden en werkzaamheden organiseren worden niet in voldoende mate  
*Beheersingsniveau* gerealiseerd. De diagnosestelling, het opsporen en herstellen van defecten  
*Samenhang* volgens de vigerende wetgeving en de constructeursvoorschriften krijgen  
 onvoldoende aandacht. Er zijn maar enkele werkopdrachten uitgewerkt. Een  
 goed uitgewerkte en op de competenties afgestemde opdrachtenreeks  
 ontbreekt. Het aanbod is improvisatorisch leraargestuurd en overwegend  
 afgestemd op montage- en demontageopdrachten en occasionele herstellingen  
 aan een verouderde bromfiets. Geen enkele leerling heeft een alternerende  
 tewerkstelling.

|                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Uitrusting</b><br><i>ICT</i><br><i>Inzet uitrusting</i><br><i>Leermiddelen</i>                                       | <p>De uitrusting voldoet niet voor een kwaliteitsvolle opleiding. Er is slechts één oude bromfiets beschikbaar en voor de rest verwijst het centrum naar de bromfietsen die de leerlingen zelf mee kunnen brengen en oud materiaal waarvan verscheidene onderdelen ontbreken. Het sleutelmateriaal is onvolledig. ICT-uitrusting, elektronische componenten, meet- en diagnose-apparatuur ontbreken. Voor het afstellen van componenten, gehelen en subgehelen ontbreekt een operationele en functionele uitrusting.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwicht</i><br><i>Volledigheid</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Transparantie</i> | <p>De permanente evaluatie was vorig schooljaar niet valide omdat ze onvoldoende gebaseerd was op de te verwerven competenties. Er is geen enkel aantoonbaar bewijs van een competentiegericht evaluatie. De evaluatiecriteria en de evolutie in het leertraject zijn voor de leerlingen niet transparant. Leerlingen weten zelfs niet in welke module ze zitten en uit welke modules hun opleiding bestaat. De vorderingen in het leertraject worden drie keer per schooljaar zeer algemeen en weinig transparant gerapporteerd aan de ouders en de leerlingen. Vorig schooljaar werd geen enkele concrete vakgerichte competentie gerapporteerd, maar enkel algemene competenties. Dezelfde basiscompetenties werden trimester na trimester opnieuw gerapporteerd. De enige tewerkstelling via een brugproject in een fietsatelier wordt enkel op basis van attitude geëvalueerd.</p> |
| <b>Leerbegeleiding</b><br><i>Preventief</i><br><i>Curatief</i>                                                          | <p>De leerlingen worden individueel en respectvol begeleid tijdens het uitvoeren van hun praktijkopdrachten. Er heerst een taakgerichte, maar weinig motiveerende werksfeer. Uit lesobservaties en gesprekken blijkt een weinig planmatige begeleiding. Het cursusmateriaal is verouderd, ongestructureerd en in onvoldoende mate afgestemd op de te verwerven competenties. De theorie wordt geïntegreerd aangeboden.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Bereikte resultaten met inspanningsverplichting</b>                                                                  | <p>Het opleidingsrendement is zwak. De invulling van het voltijds engagement voldoet. Momenteel is er slechts één leerling tewerkgesteld via een brugproject. Eén leerling volgt een persoonlijk ontwikkelingsproject gedurende de hele week en voor een andere leerling is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Vorig schooljaar bereikte men een zwak tewerkstellingsrendement (slechts 12 % tewerkstelling ten opzichte van de Vlaamse referentiegegevens (17 %).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

#### 3.1.1.4 Keukenmedewerker (modulair)

##### Voldoet niet

Het centrum kan de realisatie van de basiscompetenties onvoldoende aantonen. De evaluatie is niet valide en betrouwbaar. De leeromgeving en de uitrusting voldoen niet.

|                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwijsaanbod</b><br><i>Volledigheid</i><br><i>Evenwicht</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Samenhang</i> | <p>De opleiding Keukenmedewerker bestaat uit twee modules (initiatie keuken en keukentechnieken). Alle jongeren van de opleidingen Keukenmedewerker, Hulpkok, Kok, Hulpkelner en Kelner worden verdeeld over alle lesgroepen 'horeca'. De leerlingen bereiden dagelijks een lunchmenu en krijgen voldoende kansen om de aangeleerde technieken toe te passen in gevarieerde menu's in een klantgerichte leeromgeving.</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Het centrum beschikt over een restaurant waar vooral buurtbewoners een lunch reserveren. Recentelijk werden de restaurantdagen van wekelijks naar tweewekelijks herleid om de jongeren meer mogelijkheden te bieden om de vaardigheden degelijk aan te leren en toe te passen in minder stressvolle situaties.

De keuze van de bereidingen is voldoende afgestemd op de specifieke module-inhouden. De leraren verdelen de opdrachten in functie van de module, maar een ondersteunende opdrachtomschrijving en gerichte beoordeling ontbreken. De taakinhoud van de individuele leerling, de progressie in het leerproces en de groei naar zelfstandig werken, zijn onduidelijk. De algemene basiscompetenties die in beide modules voorkomen, zijn nog onvoldoende verfijnd in een leerlijn voor de opleiding met transparante beoordelingscriteria per module.

Elke nieuwe jongere start de opleiding met een screeningsopdracht die gebaseerd is op een aantal competenties van de opleiding en vooral peilt naar de theoretische vakkennis. Het resultaat, een schriftelijke beantwoording van de vragen, biedt geen mogelijkheden om eventuele verworven competenties in kaart te brengen.

De implementatie van het decreet leren en werken werd niet begeleid en ondersteund door de pedagogische begeleiding.

Het centrum stemt de component leren en werkplekleren onvoldoende op elkaar af. De individuele leertrajecten bevatten geen informatie over welke competenties de jongere in het luik 'werken' al dan niet kan realiseren.

**Uitrusting**  
*ICT*  
*Inzet uitrusting*  
*Leermiddelen*

De keuken is verouderd en vertoont tekorten op het vlak van veiligheid en hygiëne, zoals geen mogelijkheden tot een gescheiden stroom van vuile zones naar propere zones, het gebruik van verlengsnoeren en de onveilige opstelling van enkele keukenapparaten, geen (gescheiden jongens/meisjes en aangepaste) kleedkamers, ...

De uitrusting om regeneratietechnieken toe te passen is te beperkt.

**Evaluatiepraktijk**  
*Evenwicht*  
*Volledigheid*  
*Beheersingsniveau*  
*Transparantie*

De opdracht- en evaluatiefiche bevat per module een omschrijving van de opdrachten, de ondersteuning en de evaluatie. In beide modules evalueren de leraren steeds slechts één competentie (noodzakelijke houdingen voor de uitoefening van het beroep) en één onderdeel van een competentie (informatie selecteren en verwerken van de competentie: functionele vaardigheden voor het beroep toepassen). Nochtans biedt het individueel leertraject een overzichtelijke registratie van de te beoordelen competenties per lesdag. Objectieve beoordelingscriteria ontbreken echter waardoor de evaluatie onvoldoende transparant is. De beoordeling is vaak ook gebaseerd op enkele schaarse evaluatiemomenten (één of twee). De registratie biedt geen enkele informatie over het al dan niet bereiken van de competenties, de vorderingen in het leerproces en het bereikte beheersingsniveau.

Er zijn geen sporen van zelfevaluatie, nochtans is de 'eigen werkzaamheden evalueren' een te verwerven competentie in elke module.



**Leerbegeleiding**  
*Preventief*  
*Curatief*

De leraren creëren een positief leer- en leefklimaat en weten hun jongeren te stimuleren en uit te dagen. Bij de aanvang van elke les besteden ze tijd aan het leren opzoeken, het aanleren en verklaren van nieuwe begrippen en vaktaal. Over het algemeen wordt het leerproces goed ondersteund. De leerlingencursus bevat een theoretisch gedeelte met de basisbereidingen, vakterminologie en onderdelen zoals keukenmateriaal. Daarnaast bieden de recepten en de praktijkkaarten ondersteuning bij de toepassing.

De leraren, en indien nodig de trajectbegeleider, bezoeken minstens één keer per trimester de tewerkstellingsplaatsen van de jongeren. Het individueel opleidingstraject bevat alle modulespecifieke competenties van alle modules uit de opleiding, maar dit werd tijdens de doorlichting bijgestuurd. De besproken resultaten verzamelen de leraren in het ILT. Door het ontbreken van transparante beoordelingscriteria voor de competenties blijven de resultaten van de bespreking vaak beperkt tot de beschrijving van de werkattitudes. Competentiegerichte werkpunten worden nooit geformuleerd.

**Deskundigheidsbevordering**  
*Vorming*  
*Overleg*

Het centrum organiseert geen gestructureerde vakgroepvergaderingen voor de beroepsgerichte vorming. De leraren werken goed samen, maar volgden de laatste jaren geen vakgebonden nascholing.

**Bereikte resultaten met inspanningsverplichting**

Op het ogenblik van de doorlichting volgen dertien jongeren de opleiding Keukenmedewerker. Tien jongeren nemen een voltijds engagement op, vijf in een alternerende tewerkstelling, twee in een brugproject, één in persoonlijk ontwikkelingstraject en twee volgen een bijkomende opleiding of doen vrijwilligerswerk. Twee jongeren zijn niet onmiddellijk beschikbaar en één is nog te oriënteren.

Vorig schooljaar was de tewerkstellingsgraad (18,8 %) en dat is lager dan de Vlaamse referentiegegevens (23,9 %).

### 3.1.1.5 Pijplasser (modulair)

#### Voldoet niet

De volledigheid van het opleidingsaanbod kan niet aangetoond worden, de werkplaats voldoet niet aan de vigerende veiligheidsreglementering en de evaluatie is niet valide.

**Onderwijsaanbod**  
*Volledigheid*  
*Evenwicht*  
*Beheersingsniveau*  
*Samenhang*

Enkele competenties worden wel in voldoende mate verworven aan de hand van een uitgewerkte en op de te verwerven competenties gebaseerde opdrachtenreeks. Het studiepeil en de kwaliteit van het laswerk zijn voor de meeste leerlingen echter ondermaats. De opleidingscompetenties voor veiligheid, hygiëne, milieubewustzijn, beheersen van de vereiste beroepshoudingen, functionele vaardigheden en werkzaamheden organiseren worden bij de meeste leerlingen niet in voldoende mate gerealiseerd. De uitgevoerde werken op de tewerkstellingsplaats garanderen geen volledig aanbod en de daar verworven competenties worden onvoldoende geregistreerd in de verslagen van de tewerkstellingsbezoeken.

|                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Uitrusting</b><br><i>ICT</i><br><i>Inzet uitrusting</i><br><i>Leermiddelen</i>                                       | <p>De uitrusting en infrastructuur van het centrum voldoen niet aan de eisen van een moderne en hedendaagse laswerkplaats. De werkplaats is wanordelijk, rommelig en de verouderde uitrusting en infrastructuur zijn weinig motiverend. De werkplaats voldoet niet aan de vigerende veiligheidsreglementering. Er is geen aparte slijpruimte waardoor alle leerlingen blootgesteld worden aan lawaaihinder en wegspringende gensters. De afscherming van de lascabines ontbreekt op verscheidene plaatsen en de rookgasafzuiging functioneert niet optimaal.</p> |
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwicht</i><br><i>Volledigheid</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Transparantie</i> | <p>Van de leerlingen die verscheidene certificaten behaalden, kunnen er slechts enkele evaluatiefiches voorgelegd worden. Hoewel er drie keer per schooljaar gerapporteerd wordt aan de ouders en de leerlingen, is er uit deze rapportering niet af te leiden hoe ver de leerling staat in zijn/haar leertraject. Remediëring en opmerkingen ontbreken en verscheidene behaalde competenties worden in een latere rapportering overgenomen of met een andere quotatie beoordeeld.</p>                                                                           |
| <b>Leerbegeleiding</b><br><i>Preventief</i><br><i>Curatief</i>                                                          | <p>De leerlingen worden individueel begeleid bij het uitvoeren van de praktijkopdrachten. Uit opdrachtenfiches, lesobservaties en gesprekken blijkt dat de begeleiding vooral taakgericht verloopt. De theorie wordt geïntegreerd aangeboden. De leertrajecten bevatten een overzicht van de evolutie van de leerling in het gevolgde leertraject en de verworven competenties per leerling. Het uitgewerkte cursusmateriaal en de opdrachtenfiches bieden voldoende ondersteuning van het leertraject.</p>                                                      |
| <b>Bereikte resultaten met inspanningsverplichting</b>                                                                  | <p>De invulling van het voltijds engagement en het tewerkstellingsrendement voldoen. Momenteel zijn er twee van de zes leerlingen alternerend tewerkgesteld, één leerling heeft een niet-alternerende tewerkstelling, één doet vrijwilligerswerk, één volgt een voortraject en voor één leerling is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Vorig schooljaar spoorde de tewerkstelling (33 %) met de Vlaamse referentiegegevens (34 %).</p>                                                                                                           |

### 3.1.1.6 Sportbegeleider (lineair)

#### Voldoet niet

De opleidingscompetenties worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Het aanbod is onvoldoende afgestemd op de te verwerven competenties, de uitrusting en de infrastructuur ontbreken en de evaluatie is niet valide.

|                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Personeelsorganisatie</b><br><i>Opdrachtenverdeling</i> | <p>De toekenning van de lesopdracht is niet afgestemd op het aan te bieden curriculum. De leraren bouw en lichamelijke opvoeding zijn onvoldoende voorbereid en/of opgeleid om hun lessen af te stemmen op de voorgeschreven competenties.</p> |
|------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwijsaanbod</b><br><i>Volledigheid</i><br><i>Evenwicht</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Samenhang</i>       | <p>De kerntaken van de opleiding, namelijk de lesgever of trainer helpen bij het begeleiden van recreatieve sportbeoefenaars, het bieden van logistieke steun en de veiligheid en het welzijn bevorderen worden niet gerealiseerd, noch nagestreefd. Verscheidene leerlingen verstaan onvoldoende Nederlands waardoor er van een gestructureerd lesaanbod geen sprake is en de competenties met betrekking tot communicatief vaardig zijn en klantenbegeleiding vrijwel onmogelijk kunnen gerealiseerd worden. De voorgeschreven competenties voor werkvoorbereiding, sportmateriaal klaarzetten, onderhouden en herstellen, klanten en teams begeleiden, veilig en kwaliteitsvol werken om werkzaamheden voor te bereiden worden in onvoldoende mate nagestreefd en helemaal niet gerealiseerd. De opleiding heeft een totaal gebrek aan structuur en kwaliteit. De leerlingen komen vrijwel elke les te laat, hebben weinig of geen motivatie en doen niets zinnigs tijdens de lessen. In de meeste lessen is meer dan de helft van de klasgroep afwezig. De helft van de opleiding wordt gegeven in een bouwplaats. Tijdens deze lessen is er geen gerichte leeractiviteit en worden er soms oefeningen van de leerlingen uit de opleiding Voeger afgebroken of beschadigd. De andere helft van de opleiding bestaat uit het aanleren van de spelregels van verschillende sporten of uit lessen lichamelijke opvoeding, die niet of in onvoldoende mate afgestemd zijn op de te verwerven competenties. Soms baseert de leraar zich ten onrechte op de opleidingscompetenties van de opleiding Onderhoudswerker sportinfrastructuur en -materiaal, die wellicht beter aansluit bij het leerlingenprofiel en de beschikbare infrastructuur.</p> |
| <b>Uitrusting</b><br><i>ICT</i><br><i>Inzet uitrusting</i><br><i>Leermiddelen</i>                                       | <p>De infrastructuur, de uitrusting en de gepaste leersetting ontbreken.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwicht</i><br><i>Volledigheid</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Transparantie</i> | <p>De evaluatie is niet gebaseerd op de voorgeschreven competenties en is daardoor niet valide. Vorig schooljaar werden er beoordelingen gegeven op niet uitgevoerde competenties.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Leerbegeleiding</b><br><i>Preventief</i><br><i>Curatief</i>                                                          | <p>De leerbegeleiding voldoet niet. De leerlingen worden in het beste geval enkel beziggehouden. Vaak voldoet het dat ze gewoon stil zijn en het belsemaal afwachten. Er is geen cursus en elke bgv-les is gebaseerd op improvisatie.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Bereikte resultaten met inspanningsverplichting</b>                                                                  | <p>Er is geen opleidingsrendement. De invulling van het voltijds engagement voldoet. Zes van de elf leerlingen volgen een bijkomende voetbalopleiding, drie leerlingen werken via een brugproject, een leerling volgt een voortraject en een leerling volgt een persoonlijk ontwikkelingstraject gedurende 28 uur per week. Vorig schooljaar was er geen tewerkstelling (0 % tegenover 5 % als Vlaams referentiegegeven).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

### 3.1.1.7 Tegelzetter en Voeger (modulair)

#### Voldoet niet

De opleidingscompetenties worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Het centrum kan niet aantonen dat het aanbod en de evaluatie in voldoende mate afgestemd zijn op de te verwerven competenties. De evaluatie is niet valide.

|                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwijsaanbod</b>                                                                      | <p>De opleidingscompetenties voor veiligheid, hygiëne, milieubewustzijn, beheersen van de vereiste beroepshoudingen, functionele vaardigheden en eigen werkzaamheden organiseren worden niet systematisch en in voldoende mate gerealiseerd. Voor de opleiding Voeger worden de basistechnieken om eenvoudig metselwerk uit te voeren en voegwerken voor te bereiden en uit te voeren niet systematisch ingeoeffend. De module elastisch voegwerk wordt gedurende een dag op een externe locatie afgewerkt. Het afwerken van voegwerk en aansluiten van gevelelementen kan niet aangetoond worden. Voor de opleiding Tegelzetter komen de competenties voor het betegelen van verse en bestaande dekvloeren niet systematisch aan bod bij alle leerlingen die het certificaat behaalden. Van de module 'plaatsing wandtegels' kan er niks aangetoond worden en blijkt uit gesprekken dat het aanbod van het bekleden van wanden, vloeren, trappen en terrassen onvolledig was. Vorig schooljaar waren er verschillende opdrachtenwissels en was er een groot gebrek aan continuïteit. Er wordt in beide opleidingen nog onvoldoende gebruik gemaakt van een op de opleidingsdoelstellingen gebaseerde opdrachtenreeks waardoor het aanbod nog te veel opgebouwd is vanuit improvisatie.</p> |
| <i>Volledigheid</i><br><i>Evenwicht</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Samenhang</i>     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Uitrusting</b>                                                                           | <p>De infrastructuur en de uitrusting voldoen. Het centrum beschikt over de basisuitrusting, maar de werkruimte is beperkt voor twee opleidingen op de verschillende lesdagen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <i>ICT</i><br><i>Inzet uitrusting</i><br><i>Leermiddelen</i>                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Evaluatiepraktijk</b>                                                                    | <p>De evaluatie is niet valide en in onvoldoende mate gebaseerd op de te verwerven competenties. De behaalde competenties werden vorig schooljaar niet correct geregistreerd en geëvalueerd. Evaluatiecriteria en cesuur ontbreken. De theoretische kennis, vaardigheden en vakgebonden attitudes worden niet in kaart gebracht en niet geregistreerd. Recent is er de intentie om de vaardigheden en de competenties overzichtelijk te registreren. De ingeoeffende competenties van het leertraject worden drie keer per schooljaar gerapporteerd aan de ouders en de leerlingen. Vorig schooljaar bestond de weinig transparante rapportering uit een vermelding van de module waarin de leerling ingeschreven is en een summiere woordcommentaar. De attesten van verworven competenties bestaan uit een opsomming van de behaalde competenties.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <i>Evenwicht</i><br><i>Volledigheid</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Transparantie</i> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

**Leerbegeleiding**  
*Preventief*  
*Curatief*

Dit schooljaar worden de leerlingen individueel, aanmoedigend en taakgericht begeleid tijdens het uitvoeren van hun praktijkopdrachten. De recent aange-stelde leraar is nog zoekende om een geïndividualiseerd modulair leertraject uit te werken. Uit werkopdrachten, lesobservaties en gesprekken blijkt dat de voorgeschreven competenties wel aan bod komen. Voor de opleiding Voeger is er een theoretische basis cursus, die nog niet volledig afgestemd is op de voorgeschreven competenties. Voor de opleiding Tegeltzetter zijn er geen werkopdrachten en cursusmateriaal uitgewerkt. De theorie wordt zoveel mogelijk geïntegreerd aangeboden. De leraar bgv bezoekt de tewerkstellingsplaatsen met het oog op een goede afstemming van de opleiding en de competenties in het centrum en de tewerkstellingsplaats.

**Bereikte resultaten met  
inspanningsverplichting**

Het opleidingsrendement en de invulling van het voltijds engagement voldoen voor de opleiding Voeger, maar zijn zwak voor de opleiding Tegeltzetter. Op het ogenblik van de doorlichting bereikt men voor de arbeidsrijpe leerlingen een behoorlijk tewerkstellingsrendement. Momenteel zijn er in de opleiding Voeger zes van de acht leerlingen tewerkgesteld waarvan twee via een brugproject. Eén leerling volgt een voortraject en voor één leerling is er nog geen invulling van het voltijds engagement. In de opleiding Tegeltzetter zijn er slechts twee van de zes leerlingen tewerkgesteld. Voor de vier andere leerlingen is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Vorig schooljaar was de tewerkstellingsgraad voor Voeger (40 %) beter dan de Vlaamse referentiegegevens (29,8 %) en deze voor Tegeltzetter (50 %) minder dan de Vlaamse referentiegegevens (71,2 %).

### 3.1.1.8 Winkelbediende (modulair)

#### Voldoet niet

De competenties van de modules aanvulwerk, kassawerk, klantencontact, presentatiewerk en verkoop zijn onvoldoende gerealiseerd. Het onderwijsaanbod is onvoldoende afgestemd op de competenties en op het verwachte beheersingsniveau. De onderwijsorganisatie hypothekeert een optimale competentieontwikkeling en de aanwezige uitrusting wordt onvoldoende aangewend. De evaluatie is niet transparant en onvoldoende valide.

**Onderwijsaanbod**  
*Volledigheid*  
*Evenwicht*  
*Beheersingsniveau*  
*Samenhang*

De vaststellingen zijn voor alle modules van de opleiding Winkelbediende gelijklopend.

De leerinhouden krijgen vooral een theoretische benadering door middel van invulteksten, eenvoudige zoekopdrachten en zogenaamde 'praktijkopdrachten'. De jongeren verwerken in de voormiddag de theoretische cursus, met indien nodig, toelichting van de leraren. In de namiddag staan de 'praktijk-opdrachten' gepland. Deze opdrachten zijn echter vaag omschreven en leggen zelden linken met de opleidingscompetenties. De vaardigheidsgerichte formulering van de competenties wendde de leraren onvoldoende aan om de leerinhouden praktisch in te vullen zoals bijvoorbeeld: beveiligingen op artikelen aanbrengen, klantgetrouwheidssystemen en kortingen toepassen, richtlijnen bij verdacht gedrag naleven, tekstkaartjes bij artikelen plaatsen, verkooptechnieken op klantentypes afstemmen en toepassen.

Nochtans beschikt het centrum over een degelijk project, namelijk het leerbedrijf 'de stockverkoop'. Tijdens twee periodes en gedurende een aantal weken geeft dit praktische en realistische invulling aan de opleiding. Helaas zijn er geen praktijkopdrachten (per module) die linken leggen met de te verwerven competenties, waardoor het centrum de aangeleerde competenties niet kan aantonen. Dit waardevol project bezit meer potentieel en verdient een doelgerichte uitwerking.

Er is een modulegerichte vertaling van de algemene basiscompetenties in leerlijnen, maar een concrete uitwerking in de leerinhouden ontbreekt.

Elke nieuwe jongere start de opleiding met een screeningsopdracht die gebaseerd is op een aantal competenties uit verschillende modules van de opleiding. Het resultaat, een schriftelijke beantwoording van de vragen, biedt onvoldoende informatie over het bereik en het beheersingsniveau van de competenties. Daardoor is een realistische inschaling in de verschillende modules van de opleiding onmogelijk.

De implementatie van het decreet leren en werken werd niet begeleid en slechts beperkt ondersteund door de pedagogische begeleiding.

Het centrum stemt de component leren en werkplekleren onvoldoende op elkaar af. Uit het onderzoek blijkt dat het centrum deelcertificaten en certificaten uitreikt zonder dat het traject geïntegreerd (leren en werkplekleren) werd doorlopen (bv. voltijds engagement in een voortraject). Nochtans is dit een belangrijke voorwaarde voor de realisatie van de beroepsgerichte vorming.

Alle leerlingen werken ondanks eerder verworven competenties (tewerkstelling of vooropleiding) de geplande leerinhouden af. De opleidingsplannen bieden mogelijkheden om de afspraken tussen het centrum en de onderneming over de aan te leren competenties uit te klaren, maar worden nog niet aangewend om in een maximale integratie te voorzien. Aangezien alle leerlingen hetzelfde traject volgen, beperkt het 'maatwerk' zich tot differentiatie in werktempo of een verschil in tijdsduur ten gevolge van aan- of afwezigheden tijdens de lessen.

**Onderwijsorganisatie**  
*Samenstelling klasgroepen*  
*Organisatie curriculum*

De opleiding Winkelbediende bestaat uit vijf los van elkaar staande modules, waarvan de doelgerichte clustering kan leiden tot de opleidingscertificaten Aanvuller, Kassier en Verkoper.

Het centrum reikt momenteel alle modules aan. In één klasgroep biedt ze soms vier verschillende modules aan en dit in combinatie met jongeren in de verschillende modules uit de opleiding Administratief medewerker. Uit het onderzoek blijkt dat het aanbod weinig doordacht en voldoende gedifferentieerd gebeurt. Daardoor blijft de maat- en vaardigheidsgerichte competentieontwikkeling te beperkt.

|                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwicht</i><br><i>Volledigheid</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Transparantie</i> | <p>De praktijkopdrachten bevatten steeds dezelfde beoordelingsitems (algemene en vage omschrijvingen) die nooit verwijzen naar de te bereiken competenties. Daardoor is de evaluatie niet valide. De vaardigheidsgerichte formulering van de competenties wendt het centrum nog niet aan als uitgangspunt voor de evaluatie of de evaluatievorm (gericht op de doewoorden), waardoor het te verwachten beheersingsniveau zelden wordt bereikt.</p> <p>Nochtans biedt het individueel leertraject (ILT) een overzichtelijke registratie van de beoordeelde competenties per lesdag. Objectieve beoordelingscriteria ontbreken echter waardoor de evaluatie onvoldoende transparant is. De beoordeling is vaak ook gebaseerd op enkele schaarse evaluatiemomenten (één of twee). De registratie biedt geen enkele informatie over het al dan niet bereiken van de competenties, de vorderingen in het leerproces en het bereikte beheersingsniveau.</p> <p>Er zijn geen sporen van zelfevaluatie, nochtans is de ‘eigen werkzaamheden evalueren’ een te verwerven competentie in elke module.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Uitrusting</b><br><i>ICT</i><br><i>Inzet uitrusting</i><br><i>Leermiddelen</i>                                       | <p>De vaklokalen zijn onvoldoende uitgerust om alle competenties aan te leren en in te oefenen. Nochtans beschikt het centrum over alle noodzakelijke uitrusting in de lokalen die ze enkel voor de stockverkoop gebruikt. Er wordt dus onvoldoende doelgericht gebruik gemaakt van de beschikbare leermiddelen om de competenties kwaliteitsvol te realiseren.</p> <p>In elk vaklokaal zijn enkele computers aanwezig, maar het aantal ICT-opdrachten is veeleer beperkt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Leerbegeleiding</b><br><i>Preventief</i><br><i>Curatief</i>                                                          | <p>De leraren leveren inspanningen om een positief leer- en leefklimaat te creëren.</p> <p>Het cursusmateriaal biedt echter onvoldoende ondersteuning om de competenties te verwerven. Het gebruik van stappenplannen en/of werkmethodes krijgt onvoldoende aandacht. De groei naar complexiteit en zelfstandigheid is niet op te sporen.</p> <p>Het leerproces wordt hoofdzakelijk ondersteund door een cursus die de jongeren (begeleid zelfstandig) doorlopen. De leerinhouden kunnen meestal gelinkt worden aan de opleidingscompetenties, maar krijgen een te sterke theoretische invulling.</p> <p>De leraren, en indien nodig de trajectbegeleider, bezoeken minstens één keer per trimester de tewerkstellingsplaatsen van de jongeren. Het individueel opleidingstraject bevat alle modulespecifieke competenties van alle modules uit de opleiding, maar dit werd tijdens de doorlichting bijgestuurd. De leraren verzamelen de besproken resultaten in het ILT. Door het ontbreken van transparante beoordelingscriteria voor de competenties blijven de resultaten van de bespreking vaak beperkt tot de beschrijving van de werkattitudes. Competentiegerichte werkpunten worden nooit geformuleerd.</p> <p>Uit de ILT's van vorig schooljaar blijkt dat de vermelde competenties niet overeenkomen met de goedgekeurde opleidingsstructuur. Dit werd dit schooljaar geactualiseerd.</p> |

|                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Deskundigheidsbevordering</b><br><i>Vorming</i><br><i>Overleg</i> | <p>Het centrum organiseert geen gestructureerde vakgroepvergaderingen voor de beroepsgerichte vorming. De vakleraren werken wel goed samen en besteden veel tijd aan de gezamenlijke ontwikkeling van het cursusmateriaal. De leraren volgden de laatste jaren geen vakgebonden nascholing.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Bereikte resultaten met inspanningsverplichting</b>               | <p>Op het ogenblik van de doorlichting volgen 35 jongeren de opleiding Winkelbediende. Vijftientwintig jongeren nemen een voltijds engagement op en vijftien in een alternerende tewerkstelling. Vier jongeren zijn tewerkgesteld, maar hun taken sluiten niet aan op de opleiding, twee in voortraject en twee in een persoonlijk ontwikkelingstraject. Negen jongeren zijn nog te oriënteren en één is niet onmiddellijk beschikbaar.</p> <p>Vorig schooljaar was de tewerkstellingsgraad (31 %) vergelijkbaar met de Vlaamse referentiegegevens (29,9 %).</p> |

### 3.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

#### Voldoet niet

De school streeft in onvoldoende mate met een eigen planning de vakoverschrijdende eindtermen bij haar leerlingen na.

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Beleid</b><br><b>Doelgerichtheid</b> | <p>In de aanpak van het nastreven van de VOET ontbreekt de nodige samenhang en continuïteit. De visietekst, die VOET-contexten koppelt aan de doelen van het pedagogisch project en aan enkele concrete acties, is waardevol als uitgangspunt voor de VOET-werking, maar onvolledig en niet geactualiseerd. Er is nog verwijzing naar VOET-thema's uit de vroegere ordening van de VOET. Verschillende vermelde acties vinden niet meer plaats; enkele waardevolle recente acties zijn er niet in opgenomen. De VOET-fiches, waarin acties op vak-, opleidings- en centrumniveau aan de VOET gelinkt werden, zijn niet meer in gebruik.</p> <p>Op dit moment is er in het centrum geen strategie of planning die bepaalt hoe alle VOET op vak-, opleidings- of centrumniveau voor alle leerlingen nagestreefd worden. Er zijn alleen afspraken dat in de planning van PAV de thema's aan betrokken VOET gelinkt worden en dat de organisatie van (extramurale) activiteiten vanuit de leerplan- of opleidingsdoelstellingen of VOET gemotiveerd worden. Zo organiseert het centrum enkele waardevolle acties in het teken van brede vorming en maatschappelijke participatie van de leerlingen. De beroepsgerichte vorming is op dit moment onvoldoende duidelijk bij de VOET-werking betrokken, hoewel dit in de visietekst verwacht wordt.</p> <p>In de VOET-werking vertrekt het centrum hoofdzakelijk van de bestaande vormingsinhouden en centrumactiviteiten en onvoldoende van de VOET zelf. Er is geen strategie om een kwaliteitstoets te maken over het nastreven van de VOET. De inventarisering van linken met de VOET is te vrijblijvend en niet alle onderdelen van de centrumwerking zijn bewust betrokken bij de VOET-werking.</p> |
|-----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Ondersteuning** In de voorbije jaren vertoont de ondersteuning van de VOET-werking onvoldoende continuïteit. Tot voor kort werd deze vooral opgenomen door één verantwoordelijke die de werking en de registratie coördineerde. Het draagvlak was ontoereikend. Dit schooljaar neemt de nieuwe centrumcoördinator de verantwoordelijkheid op voor de aansturing, coördinatie en opvolging van de VOET-werking. Sinds vorig schooljaar is er ook een werkgroep VOET actief. Deze is verantwoordelijk voor de organisatie van centrumactiviteiten die aan VOET gelinkt worden. De vakgroep PAV is verantwoordelijk voor de link van de PAV-leerinhouden met de VOET. In de vakgroep gebeurt dit veeleer per graadniveau dan wel in graadoverschrijdende samenhang.

Het beleid geeft voldoende stimulansen en ondersteuning voor vormende activiteiten aansluitend bij de algemene of beroepsgerichte vorming of op centrumniveau. Elk schooljaar worden enkele waardevolle ervaringsgerichte activiteiten voor de leerlingen georganiseerd. Om het draagvlak en het engagement te vergroten maken nu ook enkele leraren bgv deel uit van de werkgroep VOET.

Met uitzondering van de communicatie over concrete acties, is er tot nog toe weinig doelgerichte en sensibiliserende communicatie over de VOET-werking. Niet alle leraren zijn voldoende betrokken en op de hoogte van de meerwaarde van VOET en de VOET-werking.

**Doeltreffendheid** Het centrum heeft tot nog toe de kwaliteit en de effecten van haar VOET-werking niet geëvalueerd. Er is een inventaris waarin de VOET per context gelinkt zijn aan acties of leerinhouden in de algemene en beroepsgerichte vorming, in activiteiten op centrumniveau en in de leerlingenbegeleiding. De inventaris geeft vooral een beeld van inhoudelijke verwantschap met de VOET, maar geen gegevens over de kwaliteit van het nastreven. Voor de betrokkenheid van bgv en leerlingenbegeleiding is de inventaris heel vaag en algemeen.

Het centrum heeft nog geen analyse gemaakt van het bereik van alle VOET bij alle leerlingen, van eventuele hiaten en van de diepgang waarmee de VOET nagestreefd worden. De meeste acties en projecten op centrumniveau worden wel geëvalueerd, maar zelden of nooit in relatie tot hun bijdrage aan VOET.

**Ontwikkeling**  
*Preventief*  
*Curatief*  
 Het centrum is er zich van bewust dat de VOET-werking doelgerichter en planmatiger moet aangepakt worden. Er zijn in het verleden onvoldoende acties ondernomen om het draagvlak voor de VOET en de deskundigheid ter zake bij de personeelsleden te vergroten. De centrumleiding heeft enkele waardevolle ideeën maar nog geen concrete strategie of plannen voor de bijsturing van de VOET-werking. Er is wel de optie voor een stapsgewijze aanpak van het bijsturingsproces.

**Uitvoering**  
**Omgeving en duurzame ontwikkeling**

Slechts enkele eindtermen worden met de nodige diepgang bij de leerlingen nagestreefd. De acties kaderen vooral in PAV of worden op centrumniveau georganiseerd. De inbreng van bgv is beperkt en onduidelijk. Via enkele thema's in PAV verwerven de meeste leerlingen inzicht in het belang van milieuzorg en duurzame ontwikkeling. Voor de eindtermen die betrekking hebben op actieve betrokkenheid in milieuzorg en duurzame ontwikkeling organiseert het centrum weinig acties. De zorg voor de netheid in de centrumomgeving is een waardevolle actie, maar wordt recentelijk vooral als sanctie aan de leerlingen opgelegd. Daardoor verschuift het effect van sensibilisering voor milieuzorg naar de achtergrond. Voor de eindtermen met betrekking tot appreciatie voor de natuur, het landschap en het cultureel erfgoed organiseert het centrum eveneens weinig acties. Aansluitend bij PAV worden enkele excursies met stadswandelingen georganiseerd. In de verwerkingsopdrachten is er de nodige aandacht voor het historisch en cultureel erfgoed van de bezochte steden. Acties rond appreciatie voor de natuur komen zelden of niet voor.

**Lichamelijke gezondheid en veiligheid**

De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Verschillende activiteiten op centrumniveau en sommige leerinhouden in de algemene en beroepsgerichte vorming zijn inhoudelijk verwant met deze VOET. Niet overal echter is de link met de VOET voldoende uitgesproken uitgewerkt. Het centrum organiseert elk schooljaar een actie voor gezonde voeding. In PAV en op centrumniveau is er aandacht voor preventieve en curatieve aanpak van verslavingsproblemen en gezondheidsrisico's en voor verkeersveiligheid bij uitstappen. De werkgroep VOET organiseert elk schooljaar een sportdag of teambuildingdag, waarin recreatie en lichaamsbeweging centraal staan. In de opleidingen bgv zijn zorg voor een veilige werkomgeving en het gebruik van veiligheids- en beschermingsmiddelen een vast onderdeel van de vorming. Niet in alle opleidingen echter is daar voldoende doelgerichte aandacht voor (zie verslagen hierboven).

### **3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?**

Het GO! Technisch Atheneum Brugge beschikt over een aantal vestigings- en lesplaatsen. Ze heeft haar hoofdvestigingsplaats in de Rijselstraat 7 te Sint-Michiels. De school maakt gebruik van de refter van het internaatgebouw dat gelegen is op dezelfde campus. Een aantal studierichtingen van de harde sector zijn gehuisvest in de Jakobinessenstraat 2 te Brugge. Enkele lokalen in het GO! Atheneum Maerlant, Van Maerlantstraat 1 te Blankenberge zijn voorbehouden voor de studierichting Lichamelijke opvoeding en sport. Het Centrum voor Leren en Werken (CLW) is ondergebracht in de Fonteinstraat 30 te Oostkamp. De locatie in Blankenberge maakt geen deel uit van het onderzoek. Voor de afdelingen in de Jakobinessenstraat voert de school een DBFM-nieuwbouwproject (Design, Build, Finance en Maintain) uit op de hoofdvestigingsplaats waarvan de oplevering voorzien is tegen september 2017.

Het schoolbeleid gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na, maar dit gebeurt nog onvolledig. Het beheersen van de risico's biedt voorlopig nog geen volledige zekerheid. Dat heeft onder andere te maken met de risico's die in de planningen onvoldoende zijn opgenomen. Ook de bewoonbaarheid in enkele ateliers en de veiligheid van een aantal machines zijn

ontoereikend. Voor de opdracht van preventieadviseur voorziet de school niet in aparte lestijden. Het opvolgen van het welzijnsbeleid behoort tot het takenpakket van de technisch adviseur-coördinator. De preventieadviseur van de scholengroep is wel voltijds vrijgesteld. De attitude van enkele personeelsleden tegenover het veiligheidsbeleid is voor verbetering vatbaar. Een aantal vaststellingen wijzen erop dat sommige afspraken onvoldoende ingrijpend zijn of dat niet iedereen de afspraken en instructies even strikt opvolgt. In alle vestigingsplaatsen zijn tal van lokalen aan een opfrisbeurt toe.

Het globaal preventieplan (GPP) is summier uitgewerkt. Heel wat opmerkingen uit de externe verslagen zijn niet opgenomen in het GPP waardoor de beheersing van bepaalde risico's onduidelijk is. Daarentegen bevatten de jaaractieplannen (JAP) meer gerichte informatie gehaald uit onder andere de brandpreventieverslagen en de verslagen van de externe dienst. Toch voldoen het GPP en de JAP niet om het geheel duidelijk en overzichtelijk te bewaken. Dit heeft ertoe geleid dat enkele projecten al zijn gerealiseerd, maar om diverse redenen zijn een aantal projecten verschillende keren uitgesteld. Voor de onderbouwing van de grootste risico's wordt zelden een risicoanalyse gemaakt om de gevaren en de prioriteit ervan in te schatten. Voor kleine vaststellingen en gebreken kan iedereen een beroep doen op het meldpunt via het elektronisch platform.

De budgetten voor de realisatie van het JAP 2016 zijn grotendeels gekend. De financiële middelen voor de verbeteringen komen van de eigen middelen en het eigenaarsonderhoud of van KIW (Kleine Infrastructuurwerken) en van GIW (Grote Infrastructuurwerken) afkomstig van de scholengroep. Het aankoop- en indienststellingsbeleid vertoont hiaten. Belangrijke verwijzingen naar de regelgeving of normen worden niet gekoppeld aan de offerteaanvragen of vermeld bij de bestellingen. De bestelformulieren worden enkel ondertekend door de technisch adviseurs. De indienststelling van meerdere machines is niet gebeurd. Zowel de veiligheidsinstructiekaarten als de MSDS-fiches (Material Safety Data Sheet) zijn niet uitgewerkt of ontbreken. Daarentegen is het afvalbeleid van de school sterk uitgewerkt.

Hoewel de school bij onveilige situaties vaak aandacht heeft voor compenserende maatregelen, is de beheersing van de risico's ontoereikend. De beperkte beschikbare tijd van de preventieadviseur hypothekeert het volledig en systematisch beheersen van alle risico's van de vestigingsplaatsen. Concreet betekent dit dat de preventieadviseur onvoldoende tijd heeft om alle verslagen op te volgen, om controles uit te voeren, de ongevallen en incidenten te analyseren, om beginnende leraren en stagiairs tijdig te informeren over de veiligheidsaspecten van de school voor de aanvang van hun opdracht ... Desondanks doet de school inspanningen om zicht te krijgen op alle pijnpunten en zoekt ze uit hoe dit het efficiëntst kan verholpen worden. De interne dienst doet haar rondgang samen met de externe dienst. In principe vormt dit geen probleem, maar door de grootte van de school is een aparte rondgang op een ander moment en op de verschillende vestigingsplaatsen verantwoord.

De aandachtspunten in de hoofdvestigingsplaats zijn onder andere de vele openstaande brandwerende deuren die niet altijd voorzien zijn van goed werkende deurpompen of van een automatische sluiting. De nooduitgangen via trap 4 in het hoofdgebouw zijn op alle verdiepingen afgesloten. Op verschillende plaatsen ontbreken pictogrammen. Er zijn tal van wanordelijke lokalen. Losliggende kabels op de vloer komen frequent voor. Heel wat losliggende tegels zorgen voor valgevaar. Een stopcontact in het centraal verlaagde gedeelte (De Put) van het hoofdgebouw dient dringend hersteld te worden. De containerklassen zijn aanvaardbaar voor theoretische lessen.

De schoolgebouwen in de Jakobinessenstraat zijn aftands en er zijn heel wat werkpunten. Zo zijn op tal van plaatsen de elektriciteitskasten niet afgesloten waardoor de kans op elektrocutiegevaar reëel is. In de

machinezalen van de houtafdeling en in andere ateliers zijn meerdere machines onvoldoende beveiligd en is de zoneafbakening niet gebeurd. De beperkte oppervlakte rond de machines en de oneffenheden in de vloer beïnvloeden de veiligheid van de werkomgeving. Niet alle noodzakelijke pictogrammen zijn opgehangen. De speelplaats vertoont veel oneffenheden met kans op valgevaar. De orde in de carrosserie en de metaalafdeling kan beter. Op tal van plaatsen wordt bovenop de kasten gestapeld. In de omgeving van de elektriciteitskasten wordt de brandlast niet altijd bewaakt. In de herentoiletten zijn de TL-lampen binnen handbereik en niet afgeschermd.

De gebouwen op de campus van het CLW vertonen tal van gebreken. De vele koudebruggen bevorderen de schimmelvorming die op tal van plaatsen voorkomt. Er is betonrot vastgesteld. In de gebouwen A en B moet de alarminstallatie hersteld worden. De veiligheidsverlichting, de blusmiddelen en de pictogrammen zijn in het C-gebouw niet in orde. De stookplaats in blok D is niet gecompartmenteerd en de brandlast wordt niet beperkt tot het minimum. Het bouwatelier, het lokaal met de bromfietsen en de werkplaats van de afdeling lassen liggen er rommelig en onveilig bij. De slijpruimte van het lasatelier is niet gecompartmenteerd om het lawaai en de wegspringende gensters in te perken. De afscherming van de lascabines ontbreekt op verscheidene plaatsen en de rookgasafzuiging functioneert niet optimaal. De lichtarmaturen in het salon van haartooi en in het atelier mechanica zijn niet afgeschermd. De meeste elektriciteitskasten zijn niet afgesloten. Op een paar plaatsen hangen stopcontacten uit de muur en is er elektrocutiegevaar. Ook hier is de kans op valgevaar door losliggende tegels reëel. De nooduitgang in het atelier mechanica was tijdens de rondgang afgesloten. De veiligheid en hygiëne in de keuken voldoen niet. De opstelling van enkele keukenapparaten houdt risico's in. De muurbekleding is niet overal afwasbaar en een scheiding tussen de vuile en de propere zone wordt niet gerespecteerd. De kleedkamers voor jongens/meisjes zijn niet gescheiden.

De meeste en recentste brandweerverslagen wijzen op de keuring van de elektrische installaties en de alarminstallaties. Uit de verslagen van de periodieke controles van de interne en externe keuringsdiensten blijkt dat er meerdere tekorten zijn opgemerkt. De acties om deze opmerkingen aan te pakken komen niet altijd voor in de plannings. De eigen controle van de ladders gebeurt zelden. De asbestinventaris is niet aangevuld met een schriftelijk advies van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer en de preventieadviseur. De instelling beschikt niet over een volledige en geactualiseerde inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen. De chemische producten zijn opgeslagen conform de regelgeving, maar de etikettering is nog niet aangepast aan de nieuwe normen.

Het aantal jongens- en meisjestoiletten is volgens de norm voldoende, maar het onderscheid van de toiletzones wordt niet altijd gemaakt. Ook de toiletten voor mannen en vrouwen zijn niet altijd gescheiden, veelal door het ontbreken van de pictogrammen.

De school krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen om alle tekorten op te sporen en weg te werken.

### 3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

| <b>Onderzochte erkenningsvoorwaarde</b>                                                                                                                                                                   |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Leeft het centrum de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)                                                                                                     | ja |
| Neemt het centrum de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)                                                                       | ja |
| Heeft het centrum een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40) | ja |

## 4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

### 4.1 Loopbaanbegeleiding

**Doelgerichtheid** Het centrum ontwikkelde een duidelijke visie op ‘trajectbegeleiding’. Het centrum bouwt deze uit vanuit doelgerichte uitgangspunten en beschrijft de fases in zijn werking. Dit vertaalt zich in een kwaliteitsvolle invulling van het voltijds engagement (80 %) die de Vlaamse referentiegegevens (65 %) ruim overstijgt.

Tijdens de inschrijving informeert het centrum de ouders en de jongeren over zijn werking. Daarnaast licht de trajectbegeleider de verplichtingen ten aanzien van het voltijds engagement toe. Het centrum heeft deze informatie en daaraan verbonden reglementering echter niet opgenomen in het centrumreglement.

De beginsituatie van de jongeren brengt het centrum in kaart door onder meer het intakegesprek, de knipperlichtenlijst, een instaptoets voor de AV en een screeningsopdracht voor de gekozen opleiding bgv. Tijdens de eerste lestijden AV vullen de jongeren een werkbundeltje ‘Sociale vaardigheden’ in dat peilt naar een zevental basisattitudes.

Op basis van de screeningsresultaten formuleert de klassenraad een trajectadvies voor de invulling van het voltijds engagement. De trajectbegeleiders informeren de jongeren over het uitgestippelde traject. Het centrum verstuurt dit trajectadvies naar de ouders en de jongeren ondertekenen het voor akkoord. De gedetecteerde werkpunten gebruikt het centrum echter nog niet om het trajectadvies doelgericht te onderbouwen. De leraren ontwikkelden een instaptoets voor AV. De opdrachten zijn voldoende afgestemd op het verwerkingsniveau. De verzamelde informatie wenden de leraren echter onvoldoende aan om een geïndividualiseerd traject op maat samen te stellen.

De screeningsopdrachten voor de verschillende opleidingen bgv bevatten een aantal opleidingscompetenties uit de verschillende modules die de jongeren enkel schriftelijk verwerken. Daardoor bieden ze geen correcte informatie voor een doelgerichte inschaling op grond van de al verworven competenties.

Het aantal +18-jarige jongeren in het centrum steeg de laatste jaren en kent nu een stagnatie. Bij deze groep jongeren polst de trajectbegeleider naar hun motivatie en volgt hun sollicitatie-inspanningen strikt op. Na enkele weken vruchteloos zoeken, verwijst het centrum door naar een sollicitatietraining.

Het centrum besteedt veel aandacht aan het opvolgen van de afwezigheden. De werkgroep spijbelpreventie/cases en de leerlingbegeleider werken nauw samen met het CLB. De procedure is duidelijk omschreven, maar nog onvoldoende gecommuniceerd in bijvoorbeeld het centrumreglement. Uit de verzamelde cijfergegevens van het centrum en de klasbezoeken tijdens de doorlichting blijkt dat het aantal afwezige jongeren afhankelijk van de klasgroep erg verschilt. De aanklappende begeleiding heeft resultaat, maar toch kent het centrum een aantal problematische afwezigen (13,8 %).

**Ondersteuning** Het centrum levert inspanningen om de zoektocht naar werk voor de jongeren te ondersteunen. Ze stimuleert de jongeren om werk te zoeken en ontwikkelde daarvoor een duidelijke infobundel om toekomstige werkgevers te informeren en te overtuigen. Daarnaast polst het binnen zijn netwerk naar mogelijke tewerkstellingsplaatsen die het bekendmaakt aan de jongeren. De jongeren bewijzen hun sollicitatie-inspanning via een formulier 'stappen naar werk'. Jongeren die niet meer leerplichtig zijn, volgen enkele maanden sollicitatietraining in samenwerking met de VDAB (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling). Ook voor andere specifieke opleidingsnoden werkt het centrum samen met verschillende actoren (bijvoorbeeld voor taalopleidingen). Sinds dit schooljaar laat het centrum via IBAL (intensieve begeleiding alternerend leren) vier jongeren begeleiden op de werkplek.

Het digitale leerlingvolgsysteem verzamelt zorgvuldig alle begeleidingsinitiatieven.

De begeleiding van de jongeren is naargelang van het voltijds engagement duidelijk bepaald en verdeeld over de trajectbegeleiders. Over het algemeen volgen de trajectbegeleiders de persoonlijke ontwikkelingstrajecten, de voortrajecten en de brugprojecten op. De leraren beroepsgerichte vorming bezoeken eenmaal per trimester de jongeren op de werkvloer. Daarnaast heeft het centrum goede relaties opgebouwd met alle actoren zodat spontane contactopnames vanzelfsprekend zijn bij onverwachte wendingen.

**Doeltreffendheid** De trajectbegeleiders stellen alle noodzakelijke documenten en het individueel alterneringsplan op. De opleidingscompetenties wenden ze aan om het ILT vorm te geven. Tot op het moment van de doorlichting bevatte het ILT de competenties van alle modules van de opleiding terwijl de algemene competenties slechts eenmaal vermeld stonden. Dit werd tijdens de doorlichting bijgestuurd.

De afstemming op de mogelijkheden van de tewerkstellingsplaats gebeurt nog niet. Hier laat het centrum kansen liggen om de componenten leren en werken maximaal op elkaar af te stemmen.

Ook het invullen van een geïntegreerd opleidingsaanbod is nog een werkpunt. Voor een aantal jongeren sluit de component werken niet aan op de component leren. Dit is weliswaar een voorwaarde om de opleidingen te certificeren.

Het centrum legt op het moment van de doorlichting (11.01.2016) volgende gegevens met betrekking tot het voltijds engagement voor:

-jongeren in een persoonlijk ontwikkelingstraject: 7,5 %

- jongeren in een voortraject: 8,2 %
  - jongeren in een brugproject: 9 %
  - jongeren met een vrijwilligerscontract: 4,4 %
  - thuishelpers: 2,2 %
  - jongeren met een voltijds engagement als sporter: 6,7 %
  - jongeren die een bijkomende taalopleiding volgen: 2,2 %
  - jongeren die een bijkomende sollicitatietraining volgen: 3,7 %
  - jongeren met een reguliere tewerkstelling: 36,6 %
  - jongeren in een oriënteringsfase of op een wachtlijst voor een invulling: 11,9 %
  - niet onmiddellijk inzetbare jongeren: 7,4 %
- De opleidingsverslagen bevatten meer details per opleiding. Deze cijfergegevens tonen de sterke invulling van het voltijds engagement.

Het centrum kan het bereik van de competenties op de tewerkstellingsplaats onvoldoende aantonen. De beoordelingscriteria zijn vaag en de verslaggeving van de begeleiding op de tewerkstellingsplaatsen blijft beperkt tot een registratie van positieve houdingen en attitudinale werkpunten. De bevindingen wenden ze nog niet aan om het leerproces competentiegericht bij te sturen.

**Ontwikkeling** Het centrum verzamelt en verwerkt dagelijks de evoluties in de trajectbegeleiding. Daardoor is er aanhoudende aandacht voor de resultaten van het voltijds engagement.

De cel tewerkstelling bestaat uit de leraren bgv en de trajectbegeleiders en vergadert regelmatig. Ze bespreekt de individuele leervorderingen van de jongeren en formuleert de aandachtspunten voor de werkbezoeken bij de werkgever.

De trajectbegeleiders volgen regelmatig nascholing. Daarnaast volgen ze evoluties in leren en werken op de voet en sturen ze hun werking bij.

## 4.2 Evaluatiepraktijk

**Doelgerichtheid** Het doel van de evaluatie, wat en hoe geëvalueerd wordt, staan vermeld in het centrumreglement. Het centrum opteert voor een procesgerichte en permanente evaluatie die afgestemd is op de leerplandoelstellingen van de algemene vorming (PAV en Engels) en op de competenties van de beroepsgerichte vorming (opleidingsdoelstellingen bgv). In deze laatste zijn ook de verworven competenties op de werkplek inbegrepen. De vorderingen in het bereik van de leerplan- en opleidingsdoelstellingen moeten per leerling aangeduid en opgevolgd worden in de individuele leertrajecten en de evaluatiefiches. De rapportering gebeurt driemaal in het schooljaar. Ze geeft voor de betrokken periode informatie over de mate van bereik van de leerplandoelstellingen PAV en Engels, de competenties bgv en over de attitudebeoordeling (centrumeigen doelstellingen en attitudes voor de component werken).

Met uitzondering van de recente bijsturingsacties voor PAV, ontbreken in het centrum tot nog toe een doelgerichte strategie en duidelijke richtlijnen die de leraren aansturen om de evaluatiepraktijk uit te voeren zoals die bedoeld is. De uitgangspunten worden vooral praktisch en organisatorisch geconcretiseerd door middel van algemene informatie over de evaluatie- en rapporteringspraktijk, de opmaak en het gebruik van registratiedocumenten en de organisatie van de rapportering en de klassenraden. De documenten, waarin de leerprestaties van de leerlingen voor algemene en beroepsgerichte vorming en de attitudebeoordeling geregistreerd moeten worden, weerspiegelen voldoende de uitgangspunten van de evaluatiepraktijk. Voor de inhoudelijke invulling en de toepassing van het evaluatiesysteem stelt het centrum de leraren volledig verantwoordelijk.

In de context van procesevaluatie wil het centrum aan de evaluatiepraktijk remediërende acties koppelen. Die worden structureel aangeboden in of aanvullend bij de lessen PAV. Voor Engels en de opleidingen bgv gebeurt eventuele remediëring geïntegreerd in de lessen. Er zijn verder weinig of geen duidelijke instructies over de concrete invulling ervan. Het is de bedoeling dat de acties en eventuele resultaten in het leerlingvolgsysteem en in de klassenraden ingebracht worden.

Met het oog op de studiebekrachtiging van de leerlingen geeft het centrum richtlijnen voor de werking van de delibererende klassenraden. De richtlijnen stemmen overeen met de regelgeving voor wat de procedure van toekenning van studiebewijzen en de procedure voor eventuele betwisting van de eindbeslissing betreft. Er zijn geen richtlijnen of informatie over de manier waarop het centrum een beslissing voor het niet toekennen van de beoogde studiebekrachtiging schriftelijk zal motiveren (zie omzendbrief 'Stelsel van leren en werken', rubriek 9, § 8 en rubriek 13.1.4). Intern zijn er evenmin duidelijke afspraken over eventuele deliberatiecriteria en elementen van samenhang tussen de componenten leren en werken en de algemene en beroepsgerichte vorming.

**Ondersteuning** Het centrum ondersteunt de evaluatiepraktijk vooral via de ontwikkeling en het aanbod van registratiedocumenten zoals het leerlingvolgsysteem, de individuele leertrajecten, de evaluatiefiches en de rapporten. Er is een verantwoordelijke aangesteld voor bijsturingen of optimalisering van deze documenten. Er is een ontwikkeling naar eenduidige digitalisering van alle vormen van registratie, zodat de gegevens per leerling vlot geraadpleegd kunnen worden.

Verder ondersteunt het centrum de evaluatiepraktijk op organisatorisch vlak via de planning en het monitoren van onder meer de klassenraden, het trajectoverleg, de werkbezoeken, de rapportering en de oudercontacten.

Met uitzondering van PAV vanaf eind vorig schooljaar biedt het centrum weinig inhoudelijke ondersteuning bij de evaluatiepraktijk. Er is in het recente verleden geen gerichte professionalisering georganiseerd. De leraren werden op dit vlak ook onvoldoende aangestuurd om zich extern te professionaliseren of te laten ondersteunen.

In het centrum zijn er weinig sporen van domeinoverschrijdende samenwerking, waarin leraren overleg plegen over onderwijskundige processen zoals de evaluatiepraktijk of eventuele voorbeelden van goede praktijk van elkaar overnemen.

**Doeltreffendheid** Het centrum heeft pas recentelijk een algemeen kwaliteitsonderzoek uitgevoerd, waarin ook de aanpak van de evaluatie- en rapporteringspraktijk geëvalueerd werd. Daarnaast was er tot nog toe geen doeltreffende kwaliteitsbewaking van de evaluatiepraktijk. Daardoor heeft het centrum geen duidelijk beeld van de mate waarin het beoogde evaluatie- en rapporteringssysteem correct uitgevoerd worden.

Uit het erkenningsonderzoek van PAV en de opleidingen bgv in de focus blijkt dat de afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplan- of opleidingsdoelstellingen nipt voldoet in PAV en niet voldoet in bgv. Voor PAV is dit pas recentelijk bijgestuurd onder impuls van de pedagogische begeleiding en de coördinator. De evaluatiepraktijk is in de beroepsgerichte vorming weinig valide (inclusief de evaluatie van de verworven competenties op de werkplek). Er zijn weinig of geen sporen van objectieve en transparante beoordelingscriteria. De rapportering over het bereik van de competenties in de evaluatiefiches of individuele leertrajecten en in de rapporten gebeurt niet objectief en transparant. Verschillende leraren passen het registratiesysteem in de evaluatiefiches niet correct toe. Op sommige rapporten staan de competenties van de betrokken opleiding vermeld, op andere niet. In enkele gevallen is een certificaat uitgereikt voor leerlingen die geen geïntegreerde tewerkstelling hadden. Dit strookt niet met de regelgeving en met de uitgangspunten van het centrum.

De ondernomen remediëring aansluitend bij de evaluatie wordt over het algemeen onvoldoende duidelijk in kaart gebracht. Het centrum of de betrokken leraren analyseren de doeltreffendheid van de remediëringsactiviteiten onvoldoende.

De motivering voor het niet toekennen van de beoogde studiebekrachtiging in de notulen is beperkt tot enkele standaardzinnen over het al of niet in voldoende mate bereikt hebben van de betrokken leerplandoelstellingen of competenties. In de motivering staat de eindbeoordeling voor Engels nergens vermeld, hoewel het bereik van de betrokken leerplandoelstellingen evenzeer een voorwaarde voor studiebekrachtiging is. Het is ook niet duidelijk of en hoe de motivering schriftelijk aan de leerlingen en de ouders meegedeeld wordt. Dit is een inbreuk op de regelgeving.

Het centrum houdt de gegevens van de studiebewijzen van alle leerlingen bij.

Zij verwerkt deze echter niet met het oog op kwaliteitsonderzoek van de evaluatiepraktijk of de analyse van ongekwalificeerde uitstroom.

**Ontwikkeling** In het verleden heeft het centrum onvoldoende aandacht besteed aan professionalisering om de evaluatie- en rapporteringspraktijk optimaal af te stemmen op de principes van studiebekrachtiging in het systeem van leren en werken. Pas op het einde van vorig schooljaar heeft het onder impuls van de pedagogische begeleiding enkele concrete bijsturingsacties ondernomen, vooral voor project algemene vakken.

Via het algemene kwaliteitsonderzoek (CIPO-foto) is het centrum wel op de hoogte van de zwakke punten van zijn evaluatie- en rapporteringssysteem. Het wil deze vaststellingen koppelen aan deze van de doorlichting en op basis daarvan doelgerichte bijsturingsacties organiseren. Het centrum is van plan deze acties uit te voeren met ondersteuning van externe begeleiding, via uitbreiding van de samenwerking met andere centra leren en werken en via gerichte professionalisering.

**Inbreuk(en) op regelgeving** De schriftelijke motivering van het niet toekennen van de beoogde studiebekrachtiging (zie BVR van 17/12/2010 houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs, art. 115/6, §4, 1° en omzendbrief SO/2008/08 Stelsel van leren en werken, rubriek 13.1.4).

## 5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op.

**Leiderschap** Het centrum valt administratief onder het Koninklijk Technisch Atheneum Brugge. De eindverantwoordelijkheid berust bij de directeur van de voltijdse school, maar het centrum genoot in grote mate van autonomie. Sinds vorige doorlichting kwamen er door de modularisering en het decreet leren en werken heel wat veranderingen af op het centrum, dat sinds de oprichting tot het schooljaar 2013-14 geleid werd in een sfeer van autonomie, gemoedelijkheid en familiale omgang. Begin vorig schooljaar werd een nieuwe directeur en een nieuwe coördinator aangesteld. De andere aanpak van de toenmalige coördinator die wellicht te snel een aantal al dan niet terechte wijzigingen wou doorvoeren, leidde tot een hoge weerstand bij het korps en een moeilijke centrumwerking. Dit schooljaar is er een nieuwe coördinator aangesteld die inspraak en gedeelde verantwoordelijkheid met de personeelsleden nastreeft en nauwer wil samenwerken met de voltijdse school. Het versterken van de teamgerichtheid en het begeleiden en coachen van de teamleden zijn prioritaire aandachtspunten van de centrumleiding. De open communicatie, de bijsturingen voor PAV en de aandacht voor het verbeteren van de infrastructuur en het welbevinden van het personeel vormen al enkele voorbeelden van positieve verwezenlijkingen. Er zijn verschillende signalen dat deze aanpak gedragen wordt door het centrumteam. Op het vlak van leerlingenbegeleiding werkt het centrum volledig autonoom. Voor het personeelsbeleid, het financieel en onderwijskundig beleid is er recent meer overleg en samenwerking met de voltijdse school om de beschikbare middelen en expertise optimaler in te zetten.

**Visieontwikkeling** Er werd een gemeenschappelijke beleidsvisie (voor het KTA, het CLW en het internaat) opgesteld vertrekkende vanuit een kritische beginsituatieanalyse met (25) strategische doelstellingen, gekoppeld aan een realistisch tijdpad. Via het nastreven van deze strategische doelstellingen willen de school en het centrum op verscheidene vlakken werken aan de interne kwaliteitszorg van infrastructuur, organisatie en leerlingenbegeleiding. Het nieuwe directieteam wil zich dit schooljaar vooral inwerken en niet overhaast te werk gaan om de nodige bijsturingen te doen en de visie te vertalen naar het centrum en het klasniveau. Hierbij wil men naast de realisatie van de vooropgestelde strategische doelen ook gebruik maken van de opmerkingen en suggesties van het doorlichtingsrapport.

- Besluitvorming** In het verleden werden alle beslissingen genomen door de coördinator en vanuit het ondersteunend team. De leraren werden niet of nauwelijks betrokken. De huidige centrumleiding wil de kwaliteiten en expertise van het personeelskorps inzake samenwerking, trajectbegeleiding, werkklimaat en leerlinggerichtheid borgen en ondersteunen om de attractiviteit van het centrum verder uit te bouwen. Daarnaast wil ze de interne kwaliteitszorg, de professionalisering, de kwaliteit van de opleidingen (en curriculumrealisatie), de participatie, de samenwerking, de expertisedeling en de infrastructuur verbeteren en/of versterken. Door een open communicatie, teamvergaderingen en vergaderingen van de centrumraad streeft het centrum naar betrokkenheid van alle personeelsleden en een besluitvorming voor gedragen en weloverwogen beslissingen. Er is geen vakgroepwerking bgv, maar het centrumbeleid heeft wel de intentie om bgv met meer coördinatie en overleg aan te sturen en op te volgen.
- Kwaliteitszorg** De kwaliteitszorg is nog onvoldoende en niet systematisch geïntegreerd in de centrumwerking. Hoewel het centrum wel over verscheidene gegevens beschikt, worden deze gegevens nog niet geanalyseerd om verbeteringsacties te ondernemen. De recent aangestelde kwaliteitscoördinator (voor voltijds en deeltijds onderwijs) kan hierbij de nodige ondersteuning bieden. Het centrum ziet de goede samenwerking tussen de teamleden en het netwerk met externen, de ervaring in trajectbegeleiding en het positief werk- en leefklimaat als belangrijke kwaliteitshefbomen. Op korte termijn wil men de leraren ondersteunen in hun professionaliteit via functioneringsgesprekken, nascholing, bezoeken van andere centra en de organisatie van de vakgroepwerking voor bgv. De zelfevaluatie is nog onvoldoende merkbaar, maar op het niveau van de algemene vorming is het reflecterend vermogen, met ondersteuning van de pedagogische begeleiding, al duidelijker het uitgangspunt voor de vaststelling en bijsturing van werkpunten. Voor de beroepsgerichte vorming is er nog onvoldoende reflectie over de kwaliteit van het aanbod, de uitrusting, de leermiddelen en de evaluatie. Voor sommige opleidingen wordt er op alle vlakken onvoldoende bijgestuurd vanuit het beleid. De herziening van het onderwijsaanbod in relatie met de beschikbare infrastructuur en de mogelijkheden qua tewerkstelling dringt zich op. De toestand van de gebouwen inzake bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, de uitrusting voor de beroepsgerichte vorming en de renovatie en/of verfraaiing van de campus vergen een langetermijnplanning en op sommige vlakken dringende bijsturingen. De realisatie van de beleidsvisie en de daarin opgenomen ambitieuze strategische doelstellingen vormen een uitdaging voor de volgende schooljaren.
- Inbreuken op de regelgeving** Het centrum volgt de regelgeving niet met betrekking tot de schriftelijke motivering van het niet toekennen van de beoogde studiebekrachtiging. De documenten voor de beroepsgerichte vorming worden niet bijgehouden waardoor het aanbod en het studiepeil niet kan aangetoond worden.

## 6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

### 6.1 Wat doet het centrum goed?

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De realisatie van het voltijds engagement.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- Het ordelijk leer- en leefklimaat.
- De screening, de trajectbepaling en de opvolging van de trajecten.
- De ruime zorg voor de leerlingen.
- De acties in het teken van maatschappelijke betrokkenheid van de leerlingen.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- De inspanningen om de betrokkenheid en de gelijkgerichtheid van het team te versterken.
- Het participatief en toegankelijk leiderschap.
- De aanzet tot kwaliteitszorg en enkele relevante bijsturingsprocessen.

### 6.2 Wat kan het centrum verbeteren?

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De leerplanrealisatie voor PAV in het derde leerjaar van de derde graad.
- De realisatie van de competenties voor alle opleidingen.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- De afstemming van de componenten leren en werkplekleren binnen de opleidingen.
- De evaluatiepraktijk.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- Het studieaanbod rationaliseren.
- Het professionaliseringsbeleid en de deskundigheidsbevordering.
- Het overleg en de samenwerking op het niveau van de beroepsgerichte vorming.
- De aansturing en opvolging van de onderwijskundige processen.
- Het systematisch bewaken van de onderwijskwaliteit.
- De opvolging van de regelgeving.

### 6.3 Wat moet het centrum verbeteren?

#### Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen (wordt opgevolgd).
- De realisatie van de competenties, de infrastructuur en de uitrusting voor de opleiding Administratief Medewerker (wordt opgevolgd).
- De realisatie van de competenties, de infrastructuur en de uitrusting voor de opleiding Bromfietsmecanici (wordt opgevolgd).
- De realisatie van de competenties, de infrastructuur en de uitrusting voor de opleiding Keukenmedewerker (wordt opgevolgd).
- De realisatie van de competenties, de infrastructuur en de uitrusting voor de opleiding Pijplasser (wordt opgevolgd).
- De realisatie van de competenties, de infrastructuur en de uitrusting voor de opleiding Sportbegeleider (wordt opgevolgd).
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Voeger (wordt opgevolgd).
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Tegelzetter (wordt opgevolgd).
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Winkelbediende (wordt opgevolgd).
- De bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (wordt opgevolgd).

## 7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

### **BEPERKT GUNSTIG**

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

| Structuuronderdeel        |
|---------------------------|
| VOET                      |
| Administratief medewerker |
| Bromfietsmecanici         |
| Keukenmedewerker          |
| Pijplasser                |
| Sportbegeleider           |
| Tegelzetter               |
| Voeger                    |
| Winkelbediende            |

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **15-01-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

### **GUNSTIG**

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

| Namens het inspectieteam                                            | Voor kennisname namens het bestuur          |
|---------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| <br><br><br><br><br><br><br><br><br><br>                            |                                             |
| <b>Gabriël POPPE</b><br>de inspecteur-verslaggever                  | <b>Brecht VANWYNSBERGHE</b><br>de directeur |
| Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum |                                             |